

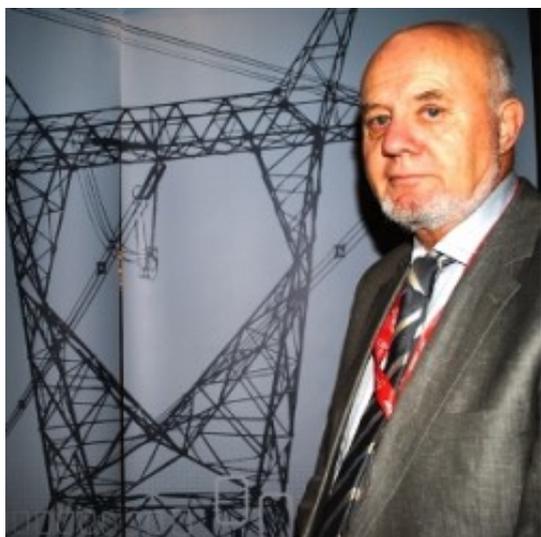
Ivan Leban: Trgi so danes bolj odprti kot nekoč, pa vendar je bil nekoč bolj odprt tok informacij

Datum: 02. december 2013 Avtor: **Alenka Žumbar** Kategorija: **Intervjuji**

Tema: **Električna energija , OVE in URE , Energetska politika**

Ivan Leban se ne ponaša le z dolgoletnimi izkušnjami projektanta energetskih objektov v Sloveniji pri družbi IBE, ampak se lahko pohvali tudi z letošnjim priznanjem CIGRÉ za življenjsko delo. Področju elektroenergetike, konkretno hidroelektrarnam in visokonapetostnim stikališčem, je posvetil 42 let svojega življenja, danes pa je aktiven v okviru Inženirske zbornice Slovenije. Z njim smo se pogovarjali na nedavni konferenci Energija 13, ki je postregla s povsem aktualnimi izzivi sodobnega trga z energijo, na katerega pa sogovornik gleda nekoliko zadržano ...

- **SORODNE VSEBINE**
- **11.11.2013 Prof. David J. C. MacKay: Dokler ne izdelate načrta, ki se izide, naj vse energetske možnosti ostanejo na mizi!**
- **14.01.2013 Mag. Janez Kopač: Ko bo Južni tok usklajen z načeli tretjega energetskega svežnja EU v vseh državah, po katerih bo potekal, bo to nesporno zelo dobrodošel projekt!**
- **03.12.2012 Slavtcho Neykov: Če želijo države JV Evrope pritegniti investicije, morajo misliti regionalno in delati nacionalno**
- **21.01.2013 Blaž Košorok: Zanima nas še kaj drugega kot proizvodnja električne energije!**
- **01.10.2012 Julijan Fortunat, Direktorat za energijo: Z julijsko potezo smo zaustavili absolutno nekontrolirano rast fotovoltaike**

FOTO: Alenka Žumbar Kako bi postavili ogledalo današnji energetiki v primerjavi z energetiko, v kateri ste začeli kariero?

Razlike med načinom projektiranja nekoč in danes so ogromne. Medtem ko včasih sploh nismo imeli

predstave o računalnikih, pa si danes na primer ne predstavljamo več dela brez njih; še več – projektiranje temelji na njih! Tudi tehnologija, ki smo jo projektirali, se je izjemno spremenila, čeprav je področje elektroenergetike vselej veljalo kot malce bolj rigidno v primerjavi z, denimo, elektroniko. Dobili smo nove tipe generatorjev v vseh možnih elektrarnah, nov način prenosa, uvedbo digitalne tehnologije v energetiko in podobno.

Ste bili novosti veseli ali ste se jih tudi ustrašili?

Če pogledamo splošno raven znanja energetike v Sloveniji, smo danes na res visoki ravni, kar pomeni, da se novosti nismo bali. Na omrežju smo uvajali izjemne novosti, vse do prečnega transformatorja in črpalne hidroelektrarne, ki so bile res moderne tehnologije.

Kako človek vašega kova sprejema na primer debate o pametnih omrežjih?

Sam bi bil na tem mestu malce bolj zadržan, podobno kot sem zadržan do trga z električno energijo. Ta je namreč poseben produkt, ki ne omogoča povsem »naravnega« trgovanja in to dokazujejo tudi aktualne debate na konferencah, ki kažejo, da je treba kljub obilo že obstoječe regulacije napisati še številna druga pravila, da bo področje ustrezno urejeno. Poleg tega se danes ne trguje le z energijo, ampak tudi s prenosnimi zmogljivostmi. Žal pa je že pred leti kalifornijski primer dokazal, da trg z energijo ne zagotavlja tudi varnosti oskrbe z energijo.

Če pa se navežem še konkretno na področje pametnih omrežij, menim, da si morda obetamo preveč tudi od pametnega omrežja, saj se ta tehnologija razvija predvsem na distribucijskem delu in manj na strani potrošnje. Bomo res lahko s slednjim znatno vplivali na odjem in potrošnike? Kaj lahko pravzaprav s tem res reguliramo? Bo res vsak potrošnik pristal na to, da mu bo distributer narekoval, kdaj naj pere perilo? Morda so druga zgodba električna vozila, ki bi lahko bila nekoliko boljši del regulirane potrošnje, a tudi razvoja tovrstne infrastrukture po mojem mnenju še ni na vidiku. Predvsem pa očitno uporaba električnega avtomobila (ne hibridov) ne gre tako hitro, kot se je obetalo.

Kaj pa obnovljivi viri energije? Smo šli po vašem predaleč v spodbujanju tovrstne proizvodnje?

Absolutno. S podpornimi shemami so obnovljivi viri energije – pri tem izključujem hidroelektrarne – v Evropi danes povzročitelji večjih energetskega pretresov. Žal se je plasiralo na trg preveč dolgoročnih podpor in ne vem, kaj to obeta za prihodnost.

Težave pa ne izvirajo toliko iz količine energije, ampak predvsem iz tega, da sta konkretno vetrna in sončna energija izredno podvržena zelo hitro spreminjajočim se vremenskim razmeram. Hidroenergija je že bolj predvidljiva.

Kako pa gledate na domačo energetska politiko, ki vključuje tudi TEŠ 6 in JEK 2?

Če sem iskren, po mojem prave energetske politike sploh nimamo. Tudi Nacionalni energetska program še ni bil sprejet in v vseh njegovih verzijah je bila stroka skorajda odrinjena. Dejansko stanje je spet drugačno; imamo okoljske iniciative, ki ne dopuščajo posegov v prostor, po drugi strani pa imamo energije za enkrat ob gospodarski krizi še vedno dovolj in smo z energetska politiko nekoliko uspavani.

Kako pa vidite revolucijo plina iz skrilavcev?

Zelo zanimivo. Spet pa se pojavlja vprašanje, kje se ta energent obrestuje. V ZDA je po mojem mnenju

povsem drugače kot v EU, kjer imamo že tako natrpan življenjski prostor. Tako se po eni strani govori o novih nahajališčih in novih tehnologijah, po drugi strani pa je vedno večje nasprotovanje okoljevarstvenikov. Vselej pa kot o zeleni energiji govorimo skoraj izključno o vetru in soncu, pri čemer pa se ne vprašamo, kaj se bo zgodilo z odpadnimi solarnimi ploščami. Prav tako ne vemo, kako velike vetrne elektrarne na morju vplivajo na vetrove, ki so namenjeni v določeno smer, tehnologija pa to smer nekako preusmeri.

Nekoč ste se torej ukvarjali s povsem drugačnimi izzivi kot danes. Gradili ste na primer termoelektrarne, pri katerih pa se danes – tudi v primeru TEŠ 6 – samoumevno upošteva tudi možnost prigradnje CCS-sistema (Carbon Capture and Storage – zajem in skladiščenje ogljika) ...

Vsa stvar je danes res malce bolj zapletena. Bojim se, da si Evropa nasploh z vedno novimi okoljskimi standardi na nek način zateguje zanko okoli vratu. Če evropska energetika namreč ne bo konkurenčna, ne bo konkurenčna niti evropska industrija in nasploh evropsko gospodarstvo. Tu, se mi zdi, bi morali vseeno gledati bolj široko.

Delali ste v povsem drugem sistemu in celo v drugi skupni državi. Ste morda v tem času spoznali »pravega Slovenca«?

Po človeški plati bi dejal, da smo bili pred leti Slovenci celo bolj odprti kot danes. Ko sem odraščal s stroko, če se tako izrazim, je bilo sodelovanje med nami zelo odprto in starejši so z lahkoto prenašali svoja znanja na mlajše, danes pa vlada večja zaprtost zaradi varovanja tržnih oz. poslovnih informacij in s tem varovanja zasebnih interesov. To je morda celo bistvena razlika med energetiko nekoč in danes.

Posreduj:

Ključne besede (tagi): **električna energija energetska politika intervju ivan leban ove in ure**

Novice iz teme: Električna energija

- **Države EU podprle ukrepe na uvoz solarnih panelov iz Kitajske**
- **Inštitut IRSN: »Novi« seizmološki podatki vplivajo tudi na obstoječo jedrsko elektrarno v Krškem**
- **Na konferenci o prihodnosti tudi o prihodnosti jedrske energije**
- **JARSE zbira pripombe glede sprememb pri omrežnini za elektroenergetsko omrežje**
- **V Mariboru dobili polnilni postaji za polnjenje električnih avtomobilov**
- **DEM presegle načrtovano proizvodnjo električne energije**
- **ACER: Slovenski plinski trg z vstopom GEN-I postal eden najbolj konkurenčnih v EU**
- **Sindikata delavcev energetike z novo študijo nad študijo PWC o HSE**
- **S tekmovanjem »Mladi genijalci« do večje energetske pismenosti med mladimi**
- **Rusija z 21 novimi jedrskimi reaktorji do leta 2030**

več

Novice iz teme: Energetska politika

- **Inštitut IRSN: »Novi« seizmološki podatki vplivajo tudi na obstoječo jedrsko elektrarno v Krškem**
- **»Brez energetske strategije bo Slovenija izgubila ogromno denarja!«**
- **O energetskega zakonu ponovno v sredo**
- **Sindikata delavcev energetike z novo študijo nad študijo PWC o HSE**
- **Velike zaloge plina iz skrilavcev pod staro celino**
- **O kaznih Gazproma in kaznih Slovenije**
- **Rusija z 21 novimi jedrskimi reaktorji do leta 2030**
- **Uredba TEN s projekti PCI ne bo pomenila velikih premikov**
- **Kumer: To ni idealni zakon in nikoli ne bo**
- **Helene von Reibnitz, SCENARIOS + VISION: Sprejmite trenutno krizo kot nekaj, kar spodbuja našo kreativnost!**

več

Novice iz teme: OVE in URE

- **Države EU podprle ukrepe na uvoz solarnih panelov iz Kitajske**
- **»Brez energetske strategije bo Slovenija izgubila ogromno denarja!«**
- **Azijske države bodo vlagale v OVE**
- **DEM presegle načrtovano proizvodnjo električne energije**
- **Letrika podpisala dolgoročno pogodbo s kupcem John Deere**
- **Iskra Zaščite s Solvero Lynx ambiciozno na področju energetskega menedžmenta**
- **V prihodnje bo treba z manj denarja izvesti več energetskih sanacij**
- **Kriza je lahko priložnost za prestrukturiranje energetike v trajnostno**
- **Šolski center Škofja Loka zaključil dve regijsko pomembni investiciji**
- **SINGULARITY UNIVERSITY – SUMMIT EUROPE: O bližnji in daljni prihodnosti**

več

Komentar uredništvu

PRIJAVA NA OBVEŠČANJE O DOGODKIH

Prijavite se lahko na brezplačno obveščanje o posameznem dogodku ali obveščanje na vse dogodke Energetike.NET.

Vaš e-mail

- obveščanje o tem dogodku
 obveščanje o vseh dogodkih

Prijava

Podatke bomo uporabili za vodenje baze prejemnikov in interne marketinške raziskave ter jih ne bomo posredovali tretjim osebam. Več v **splošnih pogojih**.

x